

UCHWAŁA NR/2017
RADY MIASTA Ustka
z dnia .. lipca 2017 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy „Dąbrowszczaków” na terenie Miasta Ustka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 poz. 446)1, w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 744) uchwala się, co następuje:

§ 1.

1. Zmienia się dotychczasową nazwę - ulica Dąbrowszczaków, na nazwę - ulica **Legionów**.
2. Położenie i przebieg ulicy określa mapa stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wnioskodawca:

Burmistrz Miasta Ustka

UZASADNIENIE
UCHWAŁY RADY MIASTA USTKA
w sprawie zmiany nazwy ulicy Dąbrowszczaków

I. Istniejący stan prawny i faktyczny, który ma być normowany

Dnia 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Organ jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek zmienić w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój.

Na terenie Miasta Ustka znajduje się ulica Dąbrowszczaków.

„Dąbrowszczacy” – pojęcie odnoszące się do komunistów i innych ochotników (przede wszystkim narodowości polskiej) – członków XIII Brygady Międzynarodowej im. Jarosława Dąbrowskiego w czasie wojny domowej i sowieckiej interwencji w Hiszpanii w latach 1936–1939. Pojęcie to niekiedy rozszerzane jest także na innych uczestników wojny w Hiszpanii narodowości polskiej. Byli realizatorami polityki stalinowskiej na Półwyspie Iberyjskim. Ze względów propagandowych wykorzystali jako patrona Jarosława Dąbrowskiego, od lat nieżyjącego zasłużonego polskiego dowódcę, członka Komitetu Centralnego Narodowego, przekształconego w Rząd Narodowy w okresie Powstania Styczniowego, emigranta we Francji, który, po klęsce w wojnie z Prusami w roku 1871, stanął na czele wojsk tzw. Komuny Paryskiej i zginął na barykadach w Paryżu.

Polscy komuniści byli rozproszeni po brygadach różnych narodowości. Należeli m.in. do ściśle współpracującego z wywiadem sowieckim pionu politycznego – pełnili m.in. funkcje komisarzy politycznych, tworzonych przy poszczególnych jednostkach wojskowych według wzorców stalinowskich. Jednym z pierwszych polskojęzycznych oddziałów była 36-osobowa grupa im. J. Dąbrowskiego, utworzona przez Stanisława Matuszczaka, S. Ulanowskiego, A. Kochanka. Na jej bazie w październiku 1936 r. sformowano batalion im. J. Dąbrowskiego (w składzie XI, a potem XII Brygady Międzynarodowej), którego dowódcą był początkowo Ulanowski, a Matuszczak – komisarzem politycznym. W czerwcu jednostka została przeformowana w międzynarodową 150 brygadę, w której skład wszedł batalion „polski” im. Palafoxa (dowódca J. Tkaczow, komisarz polityczny S. Tomaszewicz), złożony z Polaków, Hiszpanów, Ukraińców (oddzielna kompania im. T. Szewczenki) i Żydów (oddzielna kompania im. N. Botwina). Całą 150 brygadą dowodził Hiszpan Fernando Gerasi. Po nim kolejno: Józef Strzelczyk, Ukrainiec Michaił Chwatow i Bolesław Mołojec. Matuszczak został jej komisarzem politycznym. W sierpniu 1937 brygada została przemianowana na XIII Brygadę im. J. Dąbrowskiego. W 1938 r. znalazła się m.in. w składzie 35 dywizji dowodzonej przez Karola Świerczewskiego. Komuniści pochodzenia polskiego byli dowódcami i komisarzami politycznymi także w 129 brygadzie międzynarodowej, 35 i w 45 dywizji. We wrześniu 1938 roku podjęta została decyzja rozformowaniu i demobilizacji brygad międzynarodowych. W 1939 roku „dąbrowszczacy” walczyli jeszcze na froncie katalońskim, po czym uciekli do Francji, gdzie zostali internowani. Większość z nich dążyła do budowy w Hiszpanii państwa stalinowskiego. Rzeczpospolita Polska pozbawiła ich obywatelstwa polskiego.

W latach wojny jako tzw. „hiszpanie” stali się zapleczem kadrowym dla powstających w centralnej Polsce oddziałów komunistycznej Gwardii Ludowej PPR. Jej pierwszym dowódcą był „hiszpan”, przeszkolony w ZSRS dywersant Bolesław Mołojec – jeden z dowódców Brygady im. Dąbrowskiego w 1938 roku. Jako „dąbrowszczacy” stali się częścią propagandowego mitu w okresie PRL, głoszącego, iż komuniści w różnych krajach świata walczyli o wyzwolenie „narodowe i społeczne”, przy pełnym przemilczeniu ich dążeń do rozszerzenia systemu stalinowskiego i zasięgu totalitarnego ZSRS na inne kraje Europy.” - źródło: strona internetowa IPN.

II. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Stan prawny nie ulegnie zmianie.

III. Skutki prawno-społeczne

W wyniku konsultacji społecznych na nazwę ulicy Legionów oddano 159 głosów.

W związku z tym Zespół opiniodawczo-konsultacyjny proponuje zmianę nazwy ulicy Dąbrowszczaków na na ulicę **Legionów**.

Nazwa odnosi się do Legionów Polskich we Włoszech, utworzonych z inicjatywy Jana Henryka Dąbrowskiego przez Francuzów w północnych Włoszech. W skład legionów wchodziły polskie oddziały, które w latach 1797-1807 walczyły u boku wojsk francuskich i sprzymierzonych z nimi wojsk włoskich. W Legionach polskich walczyło ogółem około 35 tysięcy ludzi. Legiony polskie mimo dość krótkiego okresu istnienia stały się szkołą demokracji i patriotyzmu. Wśród żołnierzy krzewiono idee republikańskie, które pobudzały do walki nie tylko o niepodległość ojczyzny, ale także o sprawiedliwy ustrój. Dla przyszłych pokoleń stały się Legiony polskie przykładem pierwszej po rozbiorach walki o niepodległość. Pieśń Legionów Polskich Mazurek Dąbrowskiego stała się hymnem narodowym Polski. – źródło: wikipedia.

Zgodnie z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016r. mieszkańcy nie mają obowiązku wymiany dokumentów. **Wszystkie dokumenty zawierające nazwę ulicy** (dowody osobiste, prawa jazdy itp.) **zachowują swoją ważność**. Pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat.

IV. Źródła finansowania/skutki finansowe

Podjęcie uchwały o zmianie nazwy ulicy zobowiązuje do oznakowania ulicy tabliczką z nową nazwą - koszty z tego tytułu poniesie Urząd Miasta Ustka.